

Asia: VN/18066/2023

Arviomuistio tuomareiden etäosallistumismahdollisuudesta hallintoprosessissa

Lausunnonantajan lausunto

1. Olisiko hallintoprosessissa tarpeen säännellä kokoonpanoon kuuluvan tuomarin etäosallistumismahdollisuudesta suulliseen käsittelyyn? Mitkä olisivat mahdolliset hyödyt ja haitat tuomarin etäosallistumismahdollisuudesta hallintoprosessissa?

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta lausuu arviomuistiossa esitetystä oman toimintansa näkökulmasta. Muutoksenhakulautakunta toteaa, että on tarpeellista säätää tuomarin etäosallistumisesta suulliseen käsittelyyn hallintoprosessissa niin, että sääntely koskee myös muutoksenhakulautakuntien jäseniä. Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta kuitenkin toteaa, että suulliset käsittelyt lautakunnassa ovat varsin harvinaisia eikä niiden järjestäminen etäyhteyksillä ole pääsääntöisesti tarkoituksenmukaista lautakunnan toiminnan kannalta. Etäosallistuminen olisi tarpeellista vain poikkeustilanteissa tai -olosuhteissa, kuten viime vuosina pandemian aikana.

2. Olisiko soveltamistilanteita tarpeen rajata arviomuistiossa esitetyillä tai muilla perusteilla? Mikä vaihtoehtoista 1–3 vaikuttaisi perustelluimmalta sääntelytavalta? Olisiko käyttöala syytä jättää yleisen soveliaisuusharkinnan varaan vai tulisiko sitä rajoittaa perustellun tai erityisen syyn vaatimuksella?

-

3. Olisiko tarpeen rajoittaa lainsäädännössä tuomarin etäosallistumisen paikkaa?

Etäosallistumisen paikkaa koskevat normaalit tietoturvaa koskevat vaatimukset, muita erityisiä rajoituksia ei tarvita.

4. Tulisiko tuomarin etäosallistumismahdollisuutta rajoittaa joidenkin tiettyjen tilanteiden tai asiaryhmien osalta? Mitä nämä tilanteet tai asiaryhmät olisivat ja mitkä olisivat keskeiset perusteet rajoituksen tarpeellisuudelle?

-

5. Tulisiko tuomarin etäosallistuminen rajoittaa siten, että vähintään yhden kokoonpanoon kuuluvan tuomarin olisi oltava läsnä suullisessa käsittelyssä? Tulisiko tämän vaatimuksen koskea erityisesti istunnon puheenjohtajaa? Millainen merkitys asianosaisten suostumukselle tulisi tuomarin etäosallistumismahdollisuuden sääntelyssä antaa?

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta ei näe perusteita tällaiselle rajoitukselle oman toimintansa kannalta. Jos suullinen käsittely järjestetään etäyhteyksin, on tilanne todennäköisimmin se, etteivät asianosaiset myöskään voi tai halua osallistua fyysisesti käsittelyyn, jolloin yhdenkään kokoonpanon jäsenen fyysisellä läsnäololla ei ole merkitystä.

6. Olisiko tuomarin etäosallistumismahdollisuuden salliva säännös tarpeen ulottaa myös suulliseen valmisteluun? Jos säännös olisi tarpeen, niin olisiko sen suhteen perusteltua rajoittaa tuomarin etäosallistumismahdollisuuksia yleisen soveliaisuusharkinnan lisäksi?

Suullinen valmistelu etäyhteyksillä toteutettuna on muutoksenhakulautakunnan toiminnan kannalta varsin tarkoituksenmukaista ja toivottavaa.

7. Olisiko tuomarin etäosallistumisen salliva säännös tarpeen ulottaa myös katselmukseen ja tarkastukseen?

-

8. Aiheuttaisiko tuomarin etäosallistumisesta säänteleminen tarvetta tarkastella oikeudenkäynnin julkisuutta koskevia säännöksiä?

-

9. Muut mahdolliset ehdotukset ja näkemykset tuomarin etäosallistumista koskevaan sääntelyyn hallintoprosessissa?

-

Mänttari Mika
Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta - Puheenjohtaja